

Dansk Cookieregister™

Taastrup, 28. maj 2011

Folketingets Videnskabsudvalg
Folketinget
Christiansborg

Vedrørende Cookies: To punkter og derefter kommentarer til IT-Politisk Forenings henvendelse.

Resumé

Der foregår for tiden en intens interessekamp om, hvorledes de nye ”Cookie-bestemmelser” skal forstås. I den anledning henvender Dansk Cookieregister sig hermed for dels at informere om to kernepunkter, dels at korrigere misforståelser, som er blevet fremsat fra IT-politisk Forening.

De to synspunkter, der begrundes nedenfor, er: 1) **Det bør konsekvent fastholdes, at informeret samtykke skal ske forlods** – det er bestemt ikke ligegyldigt, om samtykke sker før eller efter cookies er sat og forespørgsler er foretaget. 2) Det ser desværre retligt ud til, at **bestemmelserne skal håndhæves fra ikrafttrædelsesdagen**. Da ingen virksomheder lever op til bestemmelserne i dag, og da der er forbundet et massivt arbejdskrav til alle hjemmesideudbydere og softwareforhandlere til omkodning, er danske virksomheder og myndigheder stillet i en vanskelig situation, navnlig hvis de slapper af i venteperioden.

Dernæst kommenteres oplysninger i IT-politisk Forenings henvendelse, idet nogle ikke er juridisk gangbare.

Dansk Cookieregister™ søger at bevæge danske myndigheder og virksomheder til at leve op til loven med afsæt i direktivet. Man ser i EU-retten mere på bestemmelsernes ordlyd i stedet for på forarbejder, som vi har for vane her i landet.

Set fra virksomhedernes side er der to udfordringer. Den første er knyttet til fortolkningstvivel, den anden er knyttet til sammenhængen mellem retshåndhævelse og ikrafttræden.

Forlods eller efterfølgende samtykke? Forskellige har fremført det synspunkt, at det skulle være underordnet, om samtykke finder sted før eller efter det tekniske handlingsforløb. Efter Direktivets ordlyd skal samtykke forstås forlods. **Dertil kommer, at man risikerer at lovliggøre en trafik, hvor hele den forudgående proces har indhentet oplysninger og eventuelt videresolgt dem, før brugeren bliver spurgt.** Skaden er sket. Hvis den skete skade ikke efterfølgende kan påklages, er det en fremkommelig metode til at omgå hele Direktivets overordnede hensigt.

Dansk Cookieregister råder sine kunder til at lade den fremtidige dialog med brugeren om sætning af cookies og efterfølgende forespørgsler ske forlods. Det har været fremført, at Danmark ikke

Dansk Cookieregister™

burde være en duks og skade danske virksomheder i den internationale konkurrence. Dansk Cookieregister anbefaler, at det ud fra et Governance-synspunkt vil være yderst risikabelt, hvis blot ét land, EU eller EØS, hvor Direktivet gennemføres, anlægger den fortolkning, som ordlyden tydeligt lægger op til. Virksomheder vil efter den fremtidige retstilstand risikere at pådrage sig international negativ omtale og badwill ved ikke at leve op til Direktivet.

Ikrafttrædelse, retshåndhævelse og overgang.

Mange virksomheder har en betydelig mængde af hjemmesider, hvor de selv eller deres samarbejdspartnere sætter cookies. I England har man spurgt Kommissionen, om en tiltrængt overgangsbestemmelse skulle være mulig. Man kunne for eksempel forestille sig, at firmaer lavede en tiltrædelseserklæring, som tilkendegav, at man satte de og de cookies, og at man agtede at leve op til kravene inden 1. juli 2012. Men svaret skulle efter det oplyste være, at det ikke fritager virksomheden for ansvar..

Det ser ud til, at bestemmelserne enten allerede gælder efter bestemmelserne i Direktivet 25. maj (i hvert fald for offentlige myndigheders vedkommende) eller fra dag 1, når Bekendtgørelsen træder i kraft.

Virksomheder, der således ønsker at rette sig efter loven, bør ikke vente. Til gengæld kender de ikke reglerens nærmere udformning. For det arbejde, der skal gøres, er betydeligt. **Det bør bestemmes undersøges, om en form for moratorium ikke er mulig.**

Kommentar til IT-politisk forenings henvendelse

IT-Politisk Forenings henvendelse kommenteres punktvis nedenfor.

”1. Idet der ikke er kommet nye krav om pligt til oplysninger om cookies i e-databeskyttelsesdirektivet, er det **tvivlsomt at alle hjemmesider skal deklarerer enhver brug af cookies**”.

Ad 1. Der er i databeskyttelsesdirektivet tilføjet en bestemmelse om informeret samtykke, hver gang nogen sætter en cookie. Det var ikke formuleret på samme måde i det hidtidige e-datadirektivs artikel 5,3. Derfor er it-politisk forenings postulat misvisende. Den nye formulering sætter fokus på denne pligt. IT-politisk Forening udtrykker tvivl om, for hvem reglen gælder. **Princippet om lighed for loven gælder her, og der er ingen indskrænkninger.** Der er ikke noget belæg for den opfattelse, foreningen udtrykker. Dette forhold er bemærkelsesværdigt, idet de parallelle bestemmelser i persondataloven som udgangspunkt ikke gælder for privatpersoner. Reglen er klar, og undtagelsesbestemmelserne skal forstås indskrænkende. **Påstanden er juridisk misvisende. Der er en pligt.**

”2. Det vil være **yderst uhensigtsmæssigt at kræve - og dyrt at administrere - deklarerer af de utallige cookies** der bruges i overensstemmelse med eksisterende regler for sikring af privatlivet.”

Dansk Cookieregister™

Ad 2. Om det er hensigtsmæssigt eller ej, er én sag. **E-datadirektivet specificerer et regelsæt, som er retligt gennemført og juridisk bindende.** IT-politisk forening kunne have blandet sig i beslutningsprocessen op til revisionen 2008-09 og ikke nu, hvor direktivet og loven er vedtaget.

” 3. Det problematiske er de mange **tjenester der indsamler personlige oplysninger**, blandt andet vha. cookies.”

Ad 3. Det er utvivlsomt en af bevæggrundene til, at direktivet er blevet omformuleret, så informeret samtykke er et krav.

”**4. Google Analytics** er et eksempel på tjenester som indsamler personlige oplysninger og det kan og bør borgerne kunne undgå. F.eks. bruger IT- og Telestyrelsen samt Forbrugerrådet Google Analytics, og de burde anvise hvordan forbrugere kan undgå netop den slags indsamling af personlige oplysninger.”

Ad 4. Efter direktivet skal hjemmesideejeren (fx IT- og Telestyrelsen), der lægger en cookie for Google Analytics, ikke alene forlods informere herom, men også give brugeren muligheden for at fravælge eller slette den, før den bliver sat. Direktivet går langt videre i beskyttelsen end foreningen ønsker.

”5 . Det er også en skinløsning at skelne mellem forskellige typer cookies. Det giver end ikke mening for den enkelte borger at skelne mellem om cookies bliver brugt til det ene eller det andet. For borgere bør det være muligt at forhindre cookies fra sider der er villige til at krænke borgerens privatliv. **Cookies fra sider der faktisk ønsker, i strid med gældende regler, at krænke borgerens privatliv, bør kunne blokeres uanset om de formelt kan karakteriseres som trafikcookies eller kan deklareres som uskadelige cookies.**”

Ad 5. Indirekte lader IT-Politisk Forening, som om E-datadirektivet ikke eksisterer og henviser her til Persondataloven. ("gældende regler"). *I det hele taget lader foreningen, som om myndigheder, virksomheder, foreninger og borgere frit kan vælge, hvilken lovgivning de ønsker at rette sig efter.* Således forholder det sig næppe. Retsåndhævelse efter den danske lov, Folketinget har vedtaget, henlægges til IT- og Telestyrelsen, ikke til Datatilsynet. I Danmark er det klart, at spørgsmål efter E-datadirektivet har én myndighed, mens spørgsmål under Persondatadirektivet har en anden.

Direktivets artikel 5, stk.3. består af en hovedregel og en ret restriktivt formuleret undtagelse. Pointen og visionen er, at det er brugeren, der fremover skal råde over sit købte og betalte udstyr. Hvis en cookie, der ellers måtte være omfattet af undtagelsen i artikel 5, stk. 3., samtidig anvendes til andre formål, der ikke er omfattet af undtagelsen, skal den naturligvis deklareres.

Hvis det IT-Politisk Forening mener er, at der pt. ikke findes nogen brugbar typologi, der bringer pc- eller smartphonebrugeren i stand til på et informeret grundlag at tage stilling til, om cookien er harmløs, fordelagtig eller skadelig, beskriver det den nuværende situation ret godt. Da teknologien med forespørgsler og cookies er neutral, vil fristilslignende beskrivelser let kunne blive misvisende efter udstederens interesser. Udviklingen af en sådan typologi vil være ønskelig, og vi er i gang.

Dansk Cookieregister™

”6” Der er behov for at borgerne gennem en **oplysningskampagne** får **hjælp til at tilpasse deres browser** så de ikke afgiver personlige oplysninger uønsket.”

Ad 6. Det dur ikke i sammenhængen her. Browserindstillinger kan måske hjælpe brugeren til at beskytte sit privatliv et stykke. **Men det fritager ikke hjemmesideejeren fra sine forpligtelser, idet loven retter sig mod den, der sætter cookien. Det er ikke browseren, men hjemmesideejeren. Browseren har ingen pligt eller mulighed for at til at forklare, hvad cookien bruges til.**

IT-Politisk Forening mangler her at forklare, hvad en browser er. Programmer, som mange bruger som Acrobat© Reader, Skype™ og Microsoft© Office-pakken fungerer i dag som browsere i den forstand, at de sætter cookies. Hertil kommer andre tjenester og programmer, der opdateres etc. Her er der ikke nødvendigvis browserindstillinger, som beskytter brugeren. **Også disse firmaer skal selv leve op til bestemmelserne.**

Før man laver den oplysningskampagne, som også Dansk Cookieregister anser for tiltrængt, bør det undersøges, hvad der skal oplyses om. Dette sidste synspunkt støtter for så vidt tanken om et moratorium og om udviklingen af en typologi.

Venlig hilsen
Dansk Cookieregister

Mikael Hertig